

Nota van B&W

Portefeuille C. van Velzen
Auteur Dhr. M.H.W. Bonsel
Telefoon 5113174
E-mail: mhwbonsel@haarlem.nl
CS/CF Reg.nr. CS/CF 2007/59
GEEN bijlagen kopiëren
B & W-vergadering van 1 mei 2007

Onderwerp

reactie op aanbevelingen Ernst & Young bij de jaarrekening 2006

Bestuurlijke context

Ernst & Young onderzoekt ieder jaar in opdracht van de raad de jaarrekening van de gemeente. Hierover brengt de accountant een rapport van bevindingen uit aan de raad. De Rekenkamercommissie betreft dit verslag bij haar eigen onderzoek van de jaarrekening. Daartoe ontvangt de commissie de reactie van het college op het verslag van bevindingen van de accountant. De reactie van het college zal gelijktijdig met het rapport van de Rekenkamercommissie over de jaarrekening 2006 worden gepubliceerd.

Aan de stukken is voorts het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties Vastgoed 2006 (MPG) toegevoegd. Het MPG maakt integraal deel uit van de jaarrekening 2006, hetgeen tot uitdrukking komt in de paragraaf 'Grondbeleid' bij de jaarrekening 2006, en is als zodanig ook betrokken bij de accountantscontrole.

Omdat het college al eerder op 10 april heeft besloten over de jaarrekening 2006 (inclusief de paragraaf 'Grondbeleid') en omdat het meerjarenperspectief uit het MPG wordt betrokken bij de Kadernota 2007, is aanvullende besluitvorming over het MPG in dit kader niet nodig.

B&W-besluit:

1. Het college stelt de reactie op het rapport van bevindingen van Ernst & Young over de jaarrekening 2006 vast.
2. Het college zendt de reactie naar de Rekenkamercommissie ten behoeve van haar onderzoek van de jaarrekening 2006
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties
4. Communicatieparagraaf: de reactie op het verslag van bevindingen wordt 24 mei gelijktijdig met het rapport van de RKC en de reactie daarop gepubliceerd

Reactie op aanbevelingen Ernst & Young bij de jaarrekening 2006

Inleiding

Op 20 april is het verslag van bevindingen van Ernst & Young naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2006 uitgekomen. Navolgend gaat het college nader in op de bevindingen en aanbevelingen van de accountant.

Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen de algemene bevindingen van de accountant en de meer specifieke opmerkingen en aanbevelingen die in blauwe kaders in de tekst van het verslag zijn opgenomen. Deze laatste zijn in een schema ondergebracht, waarbij iedere opmerking en aanbeveling van commentaar is voorzien.

Vooraf willen wij kort ingaan op de belangrijkste uitkomst van de controle van de jaarrekening 2006 door de accountant, namelijk dat er een goedkeurende verklaring is afgegeven met betrekking tot zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze verklaring komt er op neer dat de jaarrekening met een redelijke mate van zekerheid geen fouten of onzekerheden bevat die de totaliteit van de voor de jaarrekening gehanteerde goedkeuringstolerantie overschrijden. Voor de goedkeuringstolerantie voor fouten is de kritische grens 0,5% van de totale lasten (€ 2,6 mln) en voor de onzekerheden 3% van het balanstotaal (€ 15,5 mln). Wij merken hierbij op dat de richtlijn voor goedkeuringstolerantie voor fouten 1% is. Haarlem heeft, als een van de weinige gemeenten, deze norm aangescherpt tot 0,5%

Het feit dat de goedkeurende verklaring, inmiddels al voor het vierde jaar op rij, door de accountant wordt afgegeven, is een situatie die tot tevredenheid stemt.

Belangrijkste algemene bevindingen

- Geconstateerd wordt dat het proces voor het opstellen van de concernjaarrekening belangrijk is verbeterd en aan kwaliteit heeft gewonnen.
- Geconstateerd wordt dat de informatiewaarde van de jaarstukken in 2006 belangrijk is verbeterd. Nader inzicht wordt gegeven in de over- en onderschrijdingen die t.o.v. de door de raad goedgekeurde programmabegroting hebben plaatsgevonden en wat wel en niet aan doelstellingen is gerealiseerd.
- De interne controle op naleving van wet- en regelgeving (rechtmatigheid) is met ingang van 2006 voortvarend ter hand genomen.
- Een zichtbare afstemming tussen de onderlinge schulden en vorderingen is in belangrijke mate aanwezig
- *Nog niet in alle gevallen waren openstaande punten vanuit de interimcontrole met een hoge prioriteit (prioriteit A) bij aanvang van het onderzoek gereed*
- *De interne maatregelen bij het subsidiebureau hebben een positief effect op het inzicht in de mate waarin de baten en lasten getrouw en rechtmatig tot stand zijn gekomen.*
- *In een aantal gevallen waren de onderlinge posities tussen sectoren niet met elkaar in overeenstemming.*
- *Voor de niet in exploitatie genomen gronden heeft nog niet in alle gevallen een waardering van de gronden (marktwaarde) plaatsgevonden.*
- *In de jaarrekening is een vordering op het Afval Energiebedrijf opgenomen van € 550.000 waarvoor een onderbouwing ontbreekt.*
- *Door het ontbreken van de accountantsverklaringen is niet voldoende zekerheid verkregen omtrent de rechtmatige besteding van de gelden in het kader van de ID banen tot een bedrag van € 1,7 mln.*
- *Binnen de gemeente bestaat onvoldoende inzicht in de schuldposities stadsbank voor een bedrag van ongeveer € 1,5 mln.*
- *Bij de uitvoering van de WWB en bijzondere regelingen zijn fouten geconstateerd tot een bedrag van € 0,43 mln.¹*

¹ De cursief opgenomen bevindingen worden afzonderlijk van commentaar voorzien in het schematische overzicht dat onderdeel uitmaakt van deze notitie.

Wij hebben met instemming kennis genomen van de positieve bevindingen van de accountant zowel voor wat betreft het proces van het opstellen van de jaarrekening als voor wat de informatiewaarde betreft. Dat betekent dat de inspanningen gericht op juist de verbetering van deze zaken niet voor niets zijn geweest. Dit is ook tot uitdrukking gekomen in het feit dat het opstellen van alle jaarstukken binnen de afgesproken planning is gerealiseerd.

Dat wil niet zeggen dat we er al zijn maar wel dat er stappen in de goede richting zijn gezet.

Vermeldenswaard is hierbij nog dat er - in overleg met een aantal raadsleden - verder wordt gewerkt aan de verbetering van de informatiewaarde van de begroting en daarmee ook van de andere planning en controldocumenten waaronder de jaarrekening.

Van de opmerkingen van de accountant betreffende de aanpak van de interne controle op de naleving van de wet- en regelgeving alsmede de aanwezige zichtbare afstemming tussen de onderlinge schulden en vorderingen, nemen wij met instemming kennis.

Paragraafsgewijze opmerkingen

In het verslag van bevindingen wordt naast de bestuurlijke samenvatting (par. 1) verder ingegaan op de controleaanpak (par. 2) de belangrijkste bevindingen (par. 3) de totstandkoming en informatiewaarde van de verslaglegging 2006 (par. 4), de analyse van het resultaat 2006 en de financiële positie ultimo 2006 (par. 5), de geautomatiseerde gegevensverstrekking (par. 6), diverse mededelingen (par. 7) en actuele ontwikkelingen (par. 8).

Omdat de aanbevelingen van de accountant, die in de afzonderlijke paragrafen staan vermeld, terug komen in het opgestelde schematische overzicht en daar ook van ons commentaar zijn voorzien, volstaan wij hier met een beperkt aantal opmerkingen bij de paragrafen.

Controle aanpak (par 2)

Met ingang van 2006 hoeft de gemeente zich niet langer afzonderlijk te verantwoorden over de aanwending van een aantal ontvangen specifieke uitkeringen. In plaats daarvan dient voor deze uitkeringen verantwoordingsinformatie te worden opgenomen in een bijlage bij de jaarrekening. (zgn. single information en single audit - SISA) Daarbij is een verplicht model voorgeschreven n is de gemeente op grond van wettelijke voorschriften verplicht de verantwoordingsinformatie voor de met name genoemde specifieke uitkeringen op te nemen in een bijlage bij de jaarrekening. Bij de controle betreft de accountant de door het ministerie hiervoor gegeven aanwijzingen. Dit betekent dat als bepaalde rapporteringstoleranties worden overschreden dit in het verslag van bevindingen moet worden opgenomen.

Belangrijkste bevindingen (par 3)

Tijdens de controle heeft de accountant fouten en onzekerheden geconstateerd die niet hebben geleid tot een aanpassing van de jaarrekening. De accountant is schriftelijk meegedeeld dat het effect van de door de accountant vastgestelde verschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel is voor de jaarrekening als geheel. De accountant is het daarmee eens.

Totstandkoming en informatiewaarde verslaglegging 2006 (par 4)

De accountant constateert dat er sprake is van op tijd aanleveren en van verbeteringen, maar dat er per sector verschillen bestaan in de kwaliteit van de oplevering van de jaarrekening. Wij gaan er van uit dat de in gang gezette centralisatie van de administraties er voor zal zorgen dat deze kwaliteitsverschillen in de komende jaren zullen worden teruggebracht.

Voorts wordt gemeld dat de consolidatie, ten opzichte van vorige jaren, aanzienlijk beter is verlopen en met name de afstemming omtrent de interne verrekeningen tussen de sectoren en de verantwoording is daarvan een voorbeeld.

Wij nemen hier met instemming kennis van en merken hierbij op dat de verbetering niet los gezien kan worden van de gerichte inspanning die op dit terrein is verricht.

Voorts geeft de accountant aan dat de jaarstukken over het algemeen een goed beeld verschaffen van het (financiële) reilen en zeilen van de gemeente Haarlem, dat de programmaverantwoording 2006 aansluit op de begroting 2006 en dat inzicht wordt gegeven in de resultaten over 2006. In de toelichting op de programmaverantwoording is het resultaat nader geanalyseerd.

Analyse resultaat 2006 en ontwikkeling financiële positie 2006 (par 5)

De accountant constateert dat beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Haarlem beperkt is en te laag ten opzichte van het risicoprofiel van een gemeente met de omvang van Haarlem. Wij onderschrijven deze conclusie en verwijzen in dat opzicht naar het coalitieakkoord waarin een sluitende begroting en een robuustere reservepositie tot belangrijke prioriteiten zijn benoemd. Overigens is in 2006 de algemene reserve (in enge zin en vóór resultaatbestemming) toegenomen van € 2,0 mln naar € 6,7 mln. Als het voorstel om de helft van het resultaat over 2006 aan de algemene reserve toe te voegen, wordt overgenomen komt deze reserve uit op € 7,4 mln. Dat is € 3,8 mln meer dan in het coalitieakkoord werd geraamd als stand per ultimo 2006. In het meerjarenperspectief bij de begroting 2007 is rekening gehouden met een verdere groei van de algemene reserve in de komende jaren tot een bedrag van € 14,4 mln per ultimo 2011.

Actuele ontwikkelingen (par 8)

Voor 2006 is het principe van SISA van toepassing verklaard voor maximaal 29 specifieke uitkeringen. Vanaf 2007 strekt de SISA zich naar verwachting uit tot alle specifieke uitkeringen van het rijk. Wij onderschrijven het belang van SISA en zullen de noodzakelijke aanpassingen laten verrichten in de gemeentebrede planning en control om adequaat op deze ontwikkeling te kunnen inspelen.

Schematisch overzicht van adviezen en opmerkingen van de accountant en onze reactie daarop

Pag.	Opmerkingen / aanbevelingen EY	Reactie college
	<i>Par. 1 Bestuurlijke samenvatting</i>	
5	In een aantal gevallen waren onderlinge posities tussen sectoren niet met elkaar in overeenstemming. Als gevolg hiervan is in de balans onder de overlopende activa een bedrag opgenomen van € 230.000 waarvoor geen duidelijkheid bestaat omtrent de definitieve verrekening.	Ondanks het frequent afstemmen van de onderlinge vorderingen en schulden tussen de sectoren is het uiteindelijk niet volledig gelukt om alle posities tussen de sectoren compleet met elkaar in overeenstemming te brengen. Dit heeft met name te maken met het grote aantal verrekeningen tussen de sectoren. Met de aanstaande centralisatie van de financiële administraties en de uniformering van het rekeningschema zal deze problematiek worden opgelost.
5	Voor vordering op het Afval Energiebedrijf (AEB) van € 550.000 ontbreekt nadere onderbouwing. Hier resteert onzekerheid.	In de begroting 2006 is (evenals in 2005) een winstuitkering AEB opgenomen van € 550.000. Dit betreft een te verwachten tariefsverlaging over 2006 achteraf van de verwerkingskosten van het huishoudelijk afval. Dit i.v.m. het terugbetalen van de overwinst. In de afgelopen jaren is de tariefsverlaging rond de € 1 mln geweest. Omdat het jaarverslag van het AEB over 2006 nog niet beschikbaar is, is het niet mogelijk om de accountant te laten zien welk bedrag aan de gemeenten wordt teruggegeven. Overigens was voor de jaarrekening 2005 dezelfde onzekerheid omtrent deze post.

Pag.	Opmerkingen / aanbevelingen EY	Reactie college
5	Bij de uitvoering van de WWB en bijzondere regelingen zijn fouten geconstateerd tot een bedrag van € 0,43 mln.	Bij het grote aantal beslissingen dat in het kader van de uitkeringsverstrekking wordt genomen treden altijd fouten van verschillende aard op. Hiervoor werd in het verleden door het ministerie een norm gehanteerd van 1 % van het uitkeringsvolume als aanvaardbare foutscore. Met de invoering van SISA loopt de verantwoording via de gemeentelijke jaarrekening en wordt de foutscore nu gerapporteerd aan de Raad. De orde van grootte is vergelijkbaar met de foutcores in eerdere jaren.
6	Wij adviseren u de financiële inschatting van de risico's periodiek te actualiseren en af te zetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit binnen uw gemeente. Daarmee zijn college en raad beter in staat om bij de formulering van het financieel beleid rekening te houden met de kwaliteit van de financiële positie.	Het is onze insteek om in de paragraaf 'Weerstandvermogen en risico's' een zo actueel mogelijk inzicht te geven in de risico's. Omdat niet alle risico's zich naar hun aard lenen voor kwantificering is een op een afzetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit geen optie. Wel onderschrijven wij de opmerking van de accountant over de kwetsbare financiële positie van Haarlem die o.a. tot uitdrukking komt in de relatief lage algemene reserve.
	Par. 1.6. Samenvatting bevindingen tussentijdse controle 2006 en follow-up (nog niet opgepakte onderwerpen met A prioriteit)	
8	Het formeel door de sectoren laten bevestigen van de afstemming van de onderlinge verhoudingen tussen de sectoren.	De afstemmingen onderlinge verhoudingen sectoren zijn inderdaad niet expliciet geautoriseerd, maar impliciet doordat de sectorcijfers door de sectordirecteuren zijn geautoriseerd.
8	Implementatie maatregelen t.a.v. aanmaken van kostenplaatsen van projecten	In 2007 zal hieraan invulling worden gegeven.
8	Implementeren inkomende subsidie-administratie	In 2007 zal verder vormgegeven worden aan de ontwikkeling en implementatie van inkomende subsidiestromen.
8	Verdere implementatie toezicht verbonden partijen	Dit punt zal na de reorganisatie in 2008 worden opgepakt.
8	Invoeren controlemaatregelen juistheid toepassing (Europese) aanbestedingsrichtlijnen	De meldingsplicht is geregeld in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid. De verantwoordelijkheden betreffende de dagelijkse uitvoering zijn ook geregeld in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid. De maatregelen met betrekking tot de (verbijzonderde) interne control worden nog nader uitgewerkt.
8	Invoeren contractenregister	Met het registreren van contracten in Docman is vanaf 1 januari 2006 begonnen. Het managen van contracten is hiermee slechts beperkt mogelijk. Om dit te optimaliseren is digitale omzetting nodig in WFM/DMS. De invoering van de digitale contractenbank is derhalve gekoppeld aan de implementatie van WFM/DMS (dan is dit systeem operationeel). Deze vindt in

Pag.	Opmerkingen / aanbevelingen EY	Reactie college
		2007 plaats. De volledige operationalisering van de contractenbank vindt daardoor eind 2007 plaats en niet in het voorjaar. In feite wordt hiermee voldaan aan de aanbeveling van de accountant, alleen de realisatiedatum wijkt af.
	Par. 3.2 De belangrijkste bevindingen in het kader van het getrouwheidsonderzoek	
12	Wij adviseren op korte termijn een onderzoek plaats te laten vinden naar de naar de noodzakelijke omvang voorziening RWBS en het restant vrij te laten vallen	Begin 2007 kon op basis van de definitieve rentestanden voor de resterende looptijd van de verplichtingen een overzicht van de nog uit te betalen verplichtingen worden vastgesteld. Op basis van bestuurlijk reeds vastgelegde verplichtingen en de nog uit te betalen verplichtingen tot 2018, is het mogelijk een deel van de voorziening 'vrijvallende middelen' daadwerkelijk te laten vrijvallen, cq als reserve te bestempelen. E.e.a. zal later dit jaar bij de 2 ^e Bestuursrapportage in bestuurlijke besluitvorming worden gebracht. Overeenkomstig de afspraken bij de overdracht van de uitvoering van de regeling aan de gemeente Haarlem (1995) en een uitspraak van de minister (2001) inzake de aanwending van de resterende middelen, is besteding van de vrijvallende gelden t.b.v. de 'volkshuisvesting' aangewezen.
12	Wij adviseren de waardering van de niet in exploitatie genomen bouwgronden in 2007 nader te analyseren en waar nodig de verantwoordingswijze van de boekwaarde te herzien	De waardering van niet in exploitatie opgenomen gronden heeft voor boekjaar 2007 gedeeltelijk plaatsgevonden. In de 1 ^e helft van 2007 zal de analyse voor alle gronden worden afgerond, hetgeen mogelijk kan leiden tot afwaardering conform vigerend beleid (boekwaarde > marktwaarde).
12	Wij adviseren u duidelijke spelregels op te zetten ten aanzien van de mogelijkheid tot renteactivering en toe te zien op de naleving daarvan.	In 2007 zal in overleg met de accountant nader worden vastgesteld of de tot op heden gevolgde gedragslijn van activering van de rentelasten op nog niet in exploitatie genomen gronden/opstallen voortgezet dient te worden. Daar waar van toepassing (Amcor) heeft het verschil tussen daardoor ontstane boekwaarde en vermoedelijke marktwaarde geleid tot het treffen van een voorziening (toekomstige verliezen).
13	Voor een goed inzicht in de vorderingen van de gemeente adviseren wij u in het vervolg wijzigingen tijdig in de jaarrekening te laten verwerken.	Deze vorderingen zijn ultimo 2005 gewaardeerd en opgenomen in de administratie tegen een percentage van 75%. De laatste berichten van de fiscus tenderen in de richting van terugbetaling van het vastgelegde totaalbedrag. Echter de omvang van deze vorderingen is voor een tweetal materiele vorderingen (EBH en Appelaar) nog steeds onderwerp van gesprek met de fiscus. Naar verwachting zal hierover in het 2 ^e kwartaal 2007 een definitief besluit genomen worden (door de fiscus).

Pag.	Opmerkingen / aanbevelingen EY	Reactie college
13	Wij adviseren u om nadere documentatie te verzoeken om deze post (vordering op Afval Energiebedrijf) nader te onderbouwen	Contacten via het AEB lopen formeel via de gemeenschappelijke regeling A.Z.K. Informeel worden resultaten van A.E.B. vaak snel bekendgemaakt via hun website: http://www.afvalenergiebedrijf.nl/main.asp Wij verwachten dat de informatie in juni 2007 beschikbaar komt.
13	Dividend Spaarnelanden; pas opnemen nadat de AvA een besluit daarover heeft genomen	De jaarrekening is donderdag 12 april 2007 goedgekeurd en vastgesteld in de Raad van Commissarissen / Algemene vergadering van Aandeelhouders.
14	Wij adviseren om als “harde” subsidievoorwaarde voor te schrijven dat accountantsverklaringen met betrekking tot ID banen door de betrokken instellingen vóór 1 maart volgend op het te verantwoorden boekjaar bij de gemeente Haarlem moeten zijn aangeleverd.	Verder vervroegen van de afgifte van de accountantsverklaringen naar 1 maart lijkt ons niet realistisch en kan daarom leiden tot nieuwe problemen bij de jaarrekening 2007. Als voorbeeld moge dienen dat de ID-banen bij gemeentelijke sectoren niet tijdig met accountantsverklaring bij ons zijn verantwoord. Het lijkt ons eerder aangewezen om de norm van 80 % te verlagen, cq de definitieve verantwoording over een boekjaar niet in jaar t+1 maar in jaar t+2 uit te voeren. Dan dient uiteraard 100 % van de verklaringen aanwezig te zijn.
14	In het kader van de activiteiten van de Stadsbank kent de gemeente ultimo 2006 een tweetal schuldposities, te weten Reservering Budget Beheer Rekening ad. € 454.000 en een tussenrekening PRS ad. € 1,1 mln. Wij adviseren om een EDP onderzoek te doen laten plaatsvinden om de zichtbare samenstelling en daarmee onderbouwing van de beide balansposten te realiseren.	Een EDP-onderzoek naar het gebruik en de inrichting van Allegro lijkt ons een goede aanbeveling. Indien daarvoor budget kan worden vrijgemaakt, zal deze aanbeveling worden overgenomen. In dit budget dient dan ook ruimte te zijn voor de te verwachten maatregelen die genomen zullen moeten worden.
15	Afschrijving schoolgebouwen; heroverwegen afschrijvingssystematiek	Alle investering in schoolgebouwen na 2004 worden reeds afgeschreven o.b.v. het “besluit afschrijvingen”. De investering t/m 2003 worden afgeschreven o.b.v de oude systematiek. Indien er als gevolg van de uitvoering van het Strategisch Huisplan Onderwijs (RB OWG/2007/425) financiële ruimte ontstaat zal gekeken hoe deze ingezet kan worden om de afschrijvingstermijnen aan te passen aan de toekomstige gebruiksduur.
3.3 Belangrijkste bevindingen in het kader van het rechtmatigheidsonderzoek		
16	Wij onderschrijven het belang dat wordt gehecht aan de nadere uitwerking van de beheersmaatregelen en de verstrekking van hulpmiddelen voor het uitvoeren van interne controlemaatregelen (checklists, rapportageformats e.d.) gericht op het nader inzicht bieden in de na te leven wet- en regelgeving	Wij nemen met instemming kennis van deze bevinding.
16	Ten tijde van de controle is door ons	Wij nemen met instemming kennis van deze

Pag.	Opmerkingen / aanbevelingen EY	Reactie college
	vastgesteld dat bij de implementatie van het subsidiebureau de huidige subsidiestromen in kaart zijn gebracht en dat is vastgesteld in welke mate aan de gestelde voorwaarden is voldaan. Daarnaast wordt momenteel de AO/IC van het subsidieproces in het algemeen en de specifieke uitkeringen in het bijzonder nader geanalyseerd en beschreven. Wij onderschrijven het belang van deze ontwikkeling en hebben kunnen constateren dat de interne beheersing van de subsidiestromen is verbeterd.	bevinding.
17	In de boardletter hebben wij geadviseerd een risicobeheersysteem op te zetten waarbinnen een gestructureerde inventarisatie, vastlegging en monitoring van de risico's plaatsvindt. Door de gemeente Haarlem is aangegeven dat dit voor het jaar 2007 op de agenda staat en verder geïmplementeerd zal worden.	In de nota 'Visie op planning en control', die op 10 april 2007 is vastgesteld, is aangegeven dat in 2008 risicomanagement beleid wordt opgesteld en wordt geïmplementeerd.
17	Wij adviseren om de interne controle op de WWB aan te scherpen teneinde het aantal fouten terug te brengen en bij interne controle geconstateerde omissies direct te benutten om een kwaliteitsverbetering in de beheersorganisatie door te voeren.	De afdeling Sozawe heeft een met ingang van 1 januari 2007 een kwaliteitszorgsysteem ingevoerd waarvan een maandelijkse audit-cyclus deel uitmaakt. Op grond van de bevindingen in deze audits, die ook maandelijks aan het management gerapporteerd worden, kan op onderdelen waar teveel fouten voorkomen worden bijgestuurd. Wij zullen de aanbeveling van E & Y om de afwikkeling van deze controlecyclus beter in te richten, met name gericht op het tijdig uitvoeren en bespreken van audit en review alsmede de steekproefsystematiek en steekproefomvang opvolgen en daarbij advies vragen aan onze accountant. Overigens is de aanscherping van de controles vooral gewenst vanuit de zorg voor kwaliteit. Het gaat daarbij nadrukkelijk ook om de kwaliteit van de audits.
17	Wij adviseren om de toelichting van de afwijkingen ten opzichte van de begroting vanaf volgend jaar op te nemen in de jaarrekening.	In het jaarverslag wordt in hoofdstuk 2, Programmaverantwoording per domein conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) antwoord gegeven op de 3W-vragen. Wij zijn van mening dat het de inzichtelijkheid van de jaarstukken bevordert wanneer de financiële analyse hier direct na wordt opgenomen. De accountant heeft formeel gelijk wanneer deze stelt dat de financiële analyse in de jaarrekening hoort en niet in het jaarverslag. Om toch aan de formele vereisten van het BBV te voldoen hebben wij in de jaarrekening bij hoofdstuk 4.5 een verwijzing opgenomen naar de toelichtingen bij de domeinen in hoofdstuk 2 van het

Pag.	Opmerkingen / aanbevelingen EY	Reactie college
		jaarverslag. Wij zouden het hierbij willen laten en nemen daarom het advies van de accountant Niet over.
18	Wij adviseren om medio boekjaar calculatieverschillen te analyseren en waar nodig bij belangrijke afwijkingen een begrotingsbijstelling aan de raad voor te leggen.	Dit gebeurt nu ook al, waarbij structurele doorwerkingen worden meegenomen.
18	Wij adviseren om voor alle investeringen zorg te dragen dat deze alleen worden gedaan nadat hierover door de raad een besluit is genomen.	Het gaat hierbij om een incident. Als gevolg van wijzigingen in het vergadersysteem, was het noodzakelijk om de Fabriciuskamer ingrijpend aan te passen. Abusievelijk is, mede door tijdsdruk, verzuimd om de raad hiervoor een krediet te laten vaststellen.
	6. Geautomatiseerde gegevensverwerking	
23	Wij adviseren een formeel informatie (beveiligings)systeem op te laten stellen waarin bovengenoemde aspecten zijn betrokken. Tevens is het van belang de beheersmaatregelen ten behoeve van de logische toegangsbeveiliging en het wijzigingsbeheer aan te scherpen. De goede werking van het beleid dient vervolgens periodiek te worden getoetst.	Zoals ook eerder door de FD aan de accountant is meegedeeld, kunnen wij ons vinden in het advies van E&Y. In de ontwikkeling van de afdeling ICT zal een dergelijke verantwoordelijkheid specifiek worden benoemd.
	8. Actuele ontwikkelingen	
26	Wij adviseren tijdig gemeentebreed de effecten voor de planning en control van de invoering van het SISA principe voor de verantwoording van specifieke uitkeringen in kaart te brengen en op basis daarvan de noodzakelijke aanpassingen met alle betrokkenen door te voeren. Dit om begin 2008 de tijdige opstelling van een betrouwbare jaarrekening 2007 te kunnen waarborgen.	Wij onderschrijven de opmerkingen van de accountant dat de uitbreiding in 2007 van SISA naar alle rijksregelingen een flinke impact heeft op de planning en control. Wij zullen dan ook de noodzakelijke aanpassingen in de gemeentebrede planning en control doorvoeren om adequaat op deze ontwikkelingen te kunnen inspelen.
27	Wij adviseren de risicoanalyse WMO tijdig op te doen laten stellen.	Wij onderschrijven de aanbeveling van de accountant. In de eerste helft van 2007 zal een risico analyse op basis van de SISA worden opgesteld.
28	Wij adviseren u in het kader van de modernisering van het gemeentelijke beleid inzake arbeidsparticipatie de aansturing van de sw organisatie waarin uw gemeente participeert aan de hand van een scenarioanalyse te evalueren en zonodig te heroverwegen.	Deze aanbeveling wordt al uitgevoerd. Kortgeleden is hieromtrent de "Startnotitie modernisering sociale werkvoorziening" vastgesteld.